

Tematy na maturę ustną z języka polskiego na rok szkolny 2014/2015

Literatura

1. Różne postawy wobec doświadczeń wojenno-okupacyjnych w literaturze polskiej XX w. Przedstaw problem na wybranych przykładach.
2. Portrety Żydów polskich w literaturze. Przedstaw różnorodność ujęcia postaci w wybranych dziełach.
3. Wpływ pieniądza na życie bohaterów literackich. Zanalizuj problem na wybranych przykładach.
4. Przedstaw literacki obraz miasta w wybranych utworach XIX i XX wieku.
5. Motywy autobiograficzne w literaturze. Omów zagadnienie, analizując wybrane utwory z różnych epok.
6. Bohaterowie w habitach. Przedstaw sposób ich kreowania w wybranych utworach literackich.
7. Motyw pielgrzyma i wędrowki w literaturze. Przedstaw sposoby jego funkcjonowania w wybranych utworach.
8. Mīt o Prometeuszu i jego literackie przetworzenia. Omów problem, odwołując się do wybranych utworów.
9. Konflikt pokoleń w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
10. Obraz wsi w literaturze. Omów sposób funkcjonowania motywu na wybranych przykładach.
11. Metamorfoza jako ważny etap w życiu bohatera. Przedstaw temat, odwołując się do wybranych tekstów literackich.
12. Rozmowy człowieka z Bogiem w literackim przekazie twórców różnych epok. Zanalizuj problem na wybranych przykładach.
13. Listy jako tworzywo literackie i sposób komunikowania. Zanalizuj problem na wybranych przykładach.
14. Monolog wewnętrzny w kreacji bohatera literackiego. Omów sposoby jego funkcjonowania i rolę na wybranych przykładach.
15. Związki człowieka z przyrodą. Omów zagadnienie, odwołując się do twórczości literackiej różnych epok.
16. Polscy "Don Kichoci". Przedstaw literackie kreacje idealistów, odwołując się do wybranych przykładów.
17. Motywy antyczne i biblijne oraz sposób ich wykorzystania w twórczości wybranych poetów współczesnych.
18. Koncepcje tragizmu i ich wyraz dramatyczny w teatrze antycznym, szekspirowskim i romantycznym.
19. Motyw rycerza i rycerskiej walki w wybranych tekstach z różnych epok – serio i parodystycznie. Przedstaw temat, analizując wybrane utwory.
20. Poszukiwania prawdy o człowieku w liryce religijnej. Przedstaw temat, odwołując się do wybranych przykładów.
21. Wizerunki Arkadii i literackie portrety ludzi szczęśliwych w poznanych utworach literatury polskiej i obcej. Przedstaw zagadnienie, powołując się na koncepcje filozoficzne.
22. Portrety artystów w utworach literackich. Odwołaj się do wybranych utworów reprezentujących różne epoki literackie.
23. Topos domu, małej ojczyzny w utworach literatury polskiej. Przedstaw temat, analizując wybrane utwory.
24. Kobieta jako artystka. Zaprezentuj problematykę polskiej prozy kobiecej w literaturze XIX wieku.
25. Liryka erotyczna – od J. Kochanowskiego do K. Przerwy – Tetmajera. Odmienne ujęcia motywu miłości w polskiej poezji.
26. Groteska jako sposób przedstawienia świata. Zaprezentuj kategorię estetyczną na wybranych przykładach sztuki literackiej.
27. Przyroda w literaturze polskiej. Określ funkcje i znaczenie motywu na podstawie wybranych dzieł.
28. Różne ujęcia motywu apokalipsy w literaturze. Przedstaw sposób funkcjonowania motywu na wybranych przykładach.
29. Reportaż; dokument czy utwór literacki? Oceń, odwołując się do wybranych tekstów literackich.
30. Omów sposoby funkcjonowania motywu miłości w literaturze na wybranych przykładach z różnych epok.
31. Motywy katastroficzne w literaturze polskiej. Omów sposób ujęcia tematu na wybranych przykładach.
32. Poszukiwanie sensu życia w cierpieniu – od Hioba do bohaterów literatury współczesnej. Przedstaw temat, analizując wybrane utwory.
33. Źródła życiowych niepokojów człowieka. Rozwiń temat na podstawie poznanych utworów literackich.
34. Rola sztuki w życiu wybranych bohaterów literackich. Omów na wybranych przykładach
35. Dwór szlachecki w literaturze polskiej różnych epok. Przedstaw temat, analizując wybrane utwory.
36. Samotność – indywidualny wybór, konsekwencja ludzkiej niedoskonałości, element losu człowieka. Rozważ problem na wybranych przykładach.
37. Od afirmacji do kontestacji. Przedstaw literackie sposoby prezentacji różnych postaw wobec Boga i świata.
38. Władza - powołanie, zobowiązanie, zaszczyt, namiętność, pokusa? Przedstaw zagadnienie analizując i interpretując wybrane dzieła literackie.
39. Przenikanie się świata nadprzyrodzonego z realnym w dramacie. Przedstaw funkcję tego zabiegu artystycznego, analizując wybrane przykłady.
40. Różne sposoby kreowania obrazu rodziny i ich funkcja w utworach literackich. Przedstaw temat, analizując wybrane utwory.

41. Obraz Polski i Polaków według twórców literatury demaskujących mity na temat polskości. Przedstaw temat, analizując wybrane utwory.
42. Od J. R. R. Tolkiena do A. Sapkowskiego. Na podstawie wybranych utworów omów ewolucję powieści fantasy.
43. Omów sposoby i cel kreowania bohatera negatywnego, odwołując się do wybranych utworów literackich.
44. Skandaliści swoich epok, czyli twórcy i ich dzieła budzące kontrowersje. Przedstaw zagadnienie, analizując wybrane utwory z różnych epok.
45. O problemach uniwersalnych w formie paraboli. Przedstaw zagadnienie, analizując wybrane utwory literackie.

Związki literatury z innymi dziedzinami sztuki

1. Sposoby prezentowania Kresów w literaturze i filmie. Przedstaw zagadnienie na podstawie wybranych przykładów.
2. Topos stworzenia świata w literaturze i sztuce. Omów jego funkcję, analizując wybrane utwory literackie, dzieła plastyczne i inne.
3. Baśniowe światy w poezji i sztuce młodopolskiej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł literackich i malarzkich.
4. Różne wyobrażenia Boga w literaturze i malarstwie. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
5. Motyw apokalipsy w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
6. Ludzkie cierpienie jako motyw literatury i sztuki. Omów na wybranych przykładach.
7. Motyw piety w literaturze i sztuce. Zaprezentuj różne jego ujęcia, odwołując się do wybranych przykładów.
8. Literackie, malarskie, muzyczne wizje ogrodu. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
9. Artystyczne interpretacje pejzażu wiejskiego w literaturze i sztuce. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
10. Tatry jako inspiracja twórczości literackiej i malarskiej. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
11. Motyw Madonny w literaturze i sztuce. Odwołaj się do wybranych przykładów.
12. Pory roku jako temat literacki i malarski. Omów zagadnienie na przykładzie różnych dzieł.
13. Warszawa w literaturze i sztuce. Zaprezentuj temat, odwołując się do wybranych przykładów.
14. Miejsca magiczne w literaturze i malarstwie. Porównaj sposoby ich przedstawienia i funkcje w wybranych dziełach.
15. Omów sposoby funkcjonowania wątków i symboli biblijnych w literaturze i sztuce wybranych epok.
16. Funkcje inspiracji mitologicznych w literaturze i sztuce różnych epok. Opracowując temat, odwołaj się do wybranych przykładów.
17. Impresjonistyczne pejzaże w malarstwie i poezji młodopolskiej. Porównaj wybrane teksty kultury.
18. Obrazy małej ojczyzny w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.
19. Kicz i arcydzieło – wyjaśnij na wybranych przykładach (z literatury i innych dziedzin sztuki) mechanizm żywotności i funkcjonowania w kulturze dzieł o różnej wartości artystycznej.
20. Holocaust w literaturze i filmie. Omów na wybranych przykładach.

Język

1. Żart językowy i jego funkcje w różnych gatunkach literackich. Przedstaw zjawisko na wybranych przykładach.
2. Scharakteryzuj nowomowę jako język polskich powieści produkcyjnych z lat 50. XX wieku.
3. Funkcje archaizacji języka. Omów zjawisko na wybranych przykładach literackich z różnych epok.
4. Dialektyzacja w tekstach literackich i jej funkcje. Omów zagadnienie, uwzględniając cechy fonetyczne, fleksyjne, składniowe i leksykalne wybranych tekstów.
5. Język współczesnej publicystyki - nowomowa czy poprawna polszczyzna? Zbadaj problem, odwołując się do wybranych tekstów prasowych.
6. Język sposobem charakteryzowania bohatera. Wybierz spośród postaci literackich kilku bohaterów i uzasadnij tezę.
7. Komizm słowny. Przedstaw sposoby jego realizacji w wybranych utworach różnych autorów i epok.
8. Wyrazy modne. Omów zjawisko, analizując przykłady ze współczesnej polszczyzny.
9. Polskie nazwy miejscowe jako świadectwo zjawisk i procesów osadniczych, politycznych, kulturowych i topograficznych. Odwołaj się do wybranych przykładów.
10. Problem manipulacji językowej w środkach masowego przekazu. Analiza wybranych przykładów